گزارش

برلوسکونی به ادامه کار خود مطمئن است

گروه بین‌الملل: پس از رای اعتماد دوباره پارلمان ایتالیا به سیلویو برلوسکونی وی گفت به ادامه کار خود اطمینان دارد. نخست‌وزیر ایتالیا اعلام کرد وی برای کسب رای اعتماد در ۱۴ سپتامبر به قانونگذاران هیچ پیشنهادی نداده و مطمئن است تا پایان دوران خود در این سمت خواهد ماند. به گزارش شبکه خبری بلومبرگ، سیلویو برلوسکونی نخست‌وزیر ایتالیا پس از آنکه چهار تن از قانونگذاران حزب «آینده و آزادی» از دادن رأی عدم اعتماد به او منصرف شدند، توانست با ۳۱۴ رای پیروز شود. برلوسکونی پس از نشست با سران اروپا در بروکسل اظهار کرد: من پیشنهاد هیچ سمت دولتی را به نمایندگان نداده‌ام و هیچ معامله‌ای به هیچ‌وجه صورت نگرفت. نخست‌وزیر ایتالیا سومین مرد ثروتمند این کشور، هنوز دو سال تا پایان مدت نخست‌وزیری فرصت و نیاز دارد برای ادامه حکومت خود نظر موافق قانونگذاران را جلب کند. با اینکه وی رای اعتماد گرفت اما نتوانست رای اکثریت ۶۳۰ کرسی مجلس نمایندگان را به دست آورد و این امر نشان می‌دهد وی احتمالاً برای رهبری و تصویب قوانین با چالش‌هایی روبه‌رو خواهد شد. برلوسکونی گفت وی هشت تن از نمایندگان را برای پیوستن به حزب آزادی خود متقاعد کرده است. از سوی دیگر روزنامه دیلی‌تلگراف در گزارشی نوشت: سیلویو برلوسکونی ۷۴ساله سفارش ۳۷ حلقه طلا هر کدام به ارزش هزار و ۱۹۳ پوند را به یک طراح جواهر برای سیاستمداران زن داده است تا به عنوان هدیه سالانه کریسمس به آنها بدهد. وی این حلقه‌های سه‌رنگ به همراه قطعه‌های الماس را برای ۲۴ زن نماینده پارلمان و ۱۳ زن سناتور در مجلس اعیان تهیه کرده است. نخست‌وزیر ایتالیا به سخاوتمندی معروف است و سالانه هدایایی به اعضای حزب مردم و آزادی می‌دهد اما این اقدام تنها به سیاستمداران ایتالیا ختم نمی‌شود. برلوسکونی همچنین ساعت‌های گران‌قیمتی به تونی بلر نخست‌وزیر سابق انگلیس هدیه کرده است. پیش از گرفتن رای اعتماد، هزاران تن از شهروندان ایتالیایی طی تظاهراتی در شهر رم خواستار برکناری سیلویو برلوسکونی نخست‌وزیر این کشور شدند. به گزارش آسوشیتدپرس، روز یکشنبه هفته گذشته حدود ۱۰۰ هزار نفر از معترضان از بخش‌های مختلف ایتالیا در رم تظاهراتی صلح‌آمیز برگزار کردند. این تظاهرات از سوی حزب اپوزیسیون دموکراتیک ترتیب داده شده بود و این گروه خواستار برکناری برلوسکونی شدند. «برلوسکونی باید به خانه‌اش برگردد»، «شرم، شرم، شرم، شرم» از جمله شعارهایی بودند که این گروه علیه نخست‌وزیر ایتالیا سر دادند. با این حال برلوسکونی با سخنانش توانست نمایندگان پارلمان را به ادامه کار خود تشویق کند.

تاثیر ویکی‌لیکس بر روابط مسکو- غرب

جنگ سرد هنوز گرم است

اردشیر زارعی‌قنواتی

گرایش روسیه به سمت غرب و نگاه تازه رهبران کرملین به ضرورت همکاری با پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) در کنار بحث تصویب پیمان «استارت جدید» بین این کشور و امریکا، بحث روز منابع اطلاعاتی، سیاسی، امنیتی و رسانه‌ای جهان بوده است. این نگاه زمانی که «دیمیتری مدودف» رئیس‌جمهوری روسیه در اجلاس ناتو در لیسبون پرتغال در روز ۲۰ نوامبر شرکت کرد و قول یک همکاری سازنده و نزدیک را داد، تقویت شد. البته قبل از آن نیز در بسیاری از مسائل بین‌المللی از جمله پرونده هسته‌ای ایران و بحران افغانستان این همکاری شکل جدید و قابل توجهی به خود گرفته بود. اما ورود یکباره سایت اینترنتی «ویکی‌لیکس» به عرصه سیاست‌های بین‌المللی و افشای اسناد دیپلماتیک وزارت امور خارجه ایالات متحده، تصویر خوشبینانه موجود را در واقعیت خاکستری آن به شدت مخدوش کرد. بر اساس یکی از این اسناد که کمتر به آن بهای لازم داده شد، دستگاه دیپلماسی امریکا از ناتو می‌خواهد با حمایت از کشورهای بالتیک و لهستان چتر امنیتی خود را برای آنان در مقابل تهدیدات مسکو بگشاید. این در حالی است که «آندرس فوگ راسموسن» دبیرکل ناتو در پایان همان اجلاس مشترک ناتو- روسیه اعلام کرد: «دیمیتری مدودف به صورت کتبی پذیرفت که ناتو و مسکو دیگر تهدیدی برای همدیگر نخواهند بود.» راسموسن همچنین این گردهمایی را یک «آغاز واقعی و تازه» برای مناسبات دوجانبه نامید و تاکید کرد ۲۹ عضو این شورای مشترک در منافع مهم و تهدیدهایی که متوجه کشورهای آنان است هم‌داستان هستند. همزمان «نیکلا سارکوزی» رئیس‌جمهوری فرانسه که طی یک سال اخیر نقش میانجی بین مسکو- ناتو را ایفا کرده است در این اجلاس تاکید داشت توسعه همکاری‌های نظامی- امنیتی با روسیه موجب نزدیک‌تر ساختن رفتارهای سیاسی این کشور به جامعه اروپایی خواهد بود. حتی بسیاری از کارشناسان حوزه امنیت بین‌المللی این گمان را مطرح می‌کردند که فرانسه نقش پل ارتباطی مسکو با پیمان ناتو را ایفا می‌کند. موضع‌گیری مدودف در اجلاس مشترک ناتو در لیسبون مبنی بر پایان دوران جنگ سرد و درخواست مشترک وی و دیگر اعضای ناتو در خصوص ضرورت تصویب معاهده استارت جدید در سنای امریکا، شروع فصل تازه‌ای در روابط دوجانبه روسیه و غرب قلمداد شد. هرچند حزب کمونیست به عنوان بزرگ‌ترین فراکسیون اپوزیسیون روسیه و همچنین ملی‌گرایان روس به رهبری «ژیرونوفسکی» معاون دومای این کشور مخالفت اصولی خود را با هم‌پیمانی مسکو- ناتو اظهار کردند اما به نظر می‌رسید مسیر این نزدیکی امنیتی بازگشت‌ناپذیر خواهد بود. برخورد رسمی رهبران کرملین و اعضای ناتو در لیسبون طوری رقم خورد که هر دو طرف در قالب اعتماد متقابل مسیر این نزدیکی دوجانبه را به عنوان یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر به تصویر کشیدند. از آنجا که همکاری تازه بین مسکو- ناتو به عنوان آزمودن و جستن یک مسیر نوین در تداوم و ذات یک مسیر سنتی مبتنی بر رقابت و منازعه تلقی می‌شود هرگونه اخلال در آغاز این مسیر قدرت شکنندگی و ایجاد بن‌بست را به میزان زیادی بر بازیگران این عرصه تحمیل می‌کند. به همین دلیل و با توجه به سابقه تاریخی موضوع، کوچک‌ترین اخلال به خصوص زمانی که واقعیت آن اثبات‌شده به حساب آید میزان مانور هر دو طرف را برای ادامه راه کاهش می‌دهد. اسناد تازه‌ای که روز سه‌شنبه هفتم دسامبر از سوی ویکی‌لیکس افشا شد و بخش‌هایی از آن در روزنامه معتبر گاردین به چاپ رسید، نشان می‌دهد به درخواست واشنگتن باید نقشه دفاعی ناتو برای لهستان در مقابله با تهدید روسیه، همچنین به کشورهای حوزه بالتیک (استونی، لتونی و لیتوانی) نیز گسترش یابد. طبق این اسناد از آنجا که دیپلمات‌های امریکایی به حساسیت این موضوع آگاه بوده‌اند از کشورهای حوزه بالتیک مصرانه خواسته‌اند درباره این نقشه‌ها کاملاً سکوت کنند تا این موضوع موجب ناخشنودی روسیه نشود. گفته می‌شود دیپلمات‌های امریکایی از این امر نگران بوده‌اند که افشای این نقشه‌ها با استراتژی رسمی ناتو پس از پایان جنگ سرد، مبنی بر تغییر استراتژی ناتو جهت دشمن نشمردن روسیه، سازگار نخواهد بود. به گزارش گاردین «آیو اچ دالدر» فرستاده امریکا در ناتو در پیامی به تاریخ اکتبر ۲۰۰۹ آورده است: «کشورهای بالتیک، روسیه را آشکارا تهدیدی امنیتی برای آینده خود می‌بینند و خواهان نقشه‌ای اضطراری برای مقابله با این تهدید هستند.» هرچند تلاش‌های کشورهای اروپای شرقی برای گرفتن تضمین امنیتی در برابر روسیه از طرف ناتو با بی‌توجهی و مقاومت کشورهای اروپای غربی از جمله آلمان و فرانسه به علت ترس از ناخشنودی مسکو ناکام مانده بود، اما سند تازه نشان می‌دهد واشنگتن به عنوان اصلی‌ترین بازیگر ناتو همچنان در مسیر گذشته گام برمی‌دارد. از آنجا که روابط بین روسیه و ناتو در درجه اول منوط به بالانس روابط مسکو- واشنگتن است جنجال تازه می‌تواند تاثیر مهم و غیرقابل انکاری بر آینده مناسبات دوجانبه بگذارد. برخوردهای تاییدآمیز «مدودف» و «ولادیمیر پوتین» نخست‌وزیر روسیه نسبت به صحت اسناد انتشاریافته توسط ویکی‌لیکس و اظهار خشم آنان از گزارش‌های دیپلمات‌های امریکایی نشان‌دهنده توجه ویژه و خاص به مناسباتی است که پشت پرده آن به طور اصولی با رویه بیرونی آن تفاوت دارد. ویکی‌لیکس از این پس در مناسبات بین‌المللی به عنوان یک رسانه افشاگر نقش بارزی را بازی خواهد کرد و این مهم به یقین مناسبات مسکو- ناتو را نیز تحت تاثیر خود قرار خواهد داد. رهبران کرملین از این پس در همکاری نزدیک با ناتو دچار تردید شده و به «دیپلماسی باز» اعتماد گذشته را نخواهند داشت. عدم موضع‌گیری رسمی پیمان ناتو در خصوص افشای این سند که نشان‌دهنده رویه دوران جنگ سرد در ذات این پیمان نظامی است، ناقض اظهارات رسمی مقامات آن در اجلاس لیسبون بوده و این موضوع از دید رهبران روسیه به دور نخواهد ماند. تردیدها در مسکو نسبت به سیاست جدید با توجه به مخالفت جناح اپوزیسیون و ملی‌گرای روس به طور اصولی افزایش یافته و مسکو از این پس در روابط متقابل با ناتو خواهان اخذ تضمین‌های حقوقی و عملی نسبت به عملکرد این پیمان در روابط ویژه خود با روسیه خواهد بود. از طرف دیگر ناتو نیز بر سر یک دوراهی قرار می‌گیرد که یک سر آن به اعتمادسازی جدید با روسیه مربوط است و سر دیگر آن در پاسخ امنیتی به اعضای شرقی در سایه تهدیدات ذهنی و عینی از سوی مسکو قرار دارد. بالانس این شرایط دوگانه برای ناتو و مسکو بسیار مشکل و تقریباً ناشدنی خواهد بود و به همین دلیل از این پس می‌توان انتظار داشت که از سرعت نزدیکی و همکاری متقابل بین این دو تا حدود زیادی کاسته شود. اسناد انتشاریافته توسط ویکی‌لیکس نشان می‌دهد به عکس تصور کنونی پیمان نظامی ناتو هنوز از میراث دوران جنگ سرد رهایی نیافته است و روسیه نیز به عنوان یک بازیگر درجه یک در خصوص امنیت بین‌المللی هرگز نمی‌پذیرد که بازنده و شریک مسلوب‌الاختیار مناسبات جدید به حساب آید.

گزارش

ساحل‌عاج؛ یک کشور دو رئیس‌جمهور

درگیری‌های ساحل‌عاج و شدت یافتن جنگ‌های داخلی در این کشور بعد از برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری، این سوال را مطرح می‌کند که آیا دموکراسی برای کشورهایی چون ساحل‌عاج یک خطر محسوب می‌شود؟ به گزارش ایسنا، لوران گباگبو رئیس‌جمهور ساحل‌عاج که اکنون از سوی کشورهای مختلف برای ترک پست خود تحت فشار است، در شرایطی همچنان بر حفظ قدرت در این کشور آفریقایی پافشاری می‌کند که او پیشتر در مصاحبه‌ای در آستانه برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری اظهار داشته بود: «در صورتی که من قدرت را به دست بگیرم ساحل‌عاج به کشور دیگری تبدیل می‌شود.» گباگبو که زمانی در راس جبهه مخالفان (FPI) قرار داشت به هموطنان خود برای تحقق دموکراسی حقیقی، اصلاحات اقتصادی، سیاست صلح و برادری و همین طور کاستن از تنش‌های قومی قول مساعد داد. اظهارنظر در خصوص چنین اهدافی از سوی گباگبو در حالی صورت گرفت که یک سال بعد از آن اظهارات، این معلم سابق تاریخ در انتخابات ریاست‌جمهوری ساحل‌عاج پیروز شد. اکنون ۱۰ سال از حضور او در راس قدرت این کشور آفریقایی گذشته است و مرور کارنامه او حاکی از آن است که ساحل‌عاج در طول دوران ۱۰ساله حضور او به عنوان رئیس‌جمهور به کشوری دیگر تبدیل شده است، البته نه کشوری که پیشتر قول آن را داده بود. گباگبو که خود را امید ساحل‌عاج خوانده بود با اقداماتش پای جنگ‌های داخلی را بار دیگر به این جمهوری کشاند و اقتصاد نوپای این کشور را در آستانه نابودی قرار داد. خشونت و خونریزی در این کشور در آستانه ورود به مرحله جدیدی است، چرا که گباگبو که در انتخابات اخیر این کشور در برابر رقیب خود آلاسان اوآتارا مغلوب شد، حاضر نیست از قدرت کناره‌گیری کند. گباگبو ضمن ادای سوگند، خود را به عنوان رئیس‌جمهور این کشور آفریقایی اعلام کرد. او اکنون با در دست داشتن ابزار قدرت نظامی در این کشور توانسته است حفظ موقعیت کند. ساحل‌عاج به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده کاکائو در سطح جهان بخشی از مرحله رشد اقتصادی خود را مدیون چهار میلیون مهاجری است که از کشورهایی چون بورکینافاسو، مالی و گینه وارد این کشور شده‌اند. در سال‌های دهه ۸۰ یعنی در زمانی که افت قیمت کاکائو در بازارهای جهانی بحران جدی را ایجاد کرده بود، مهاجران ساحل‌عاج کمک بسیاری برای کاستن از تاثیرات منفی این مساله بر این کشور کردند. این در حالی است که چنین مهاجرانی همیشه در چشم گباگبو به عنوان افراد خارجی و مفت‌خور محسوب می‌شده‌اند. گباگبو معتقد است چنین مهاجرانی حق رای دادن و همین طور انتخاب شدن ندارند.